

Jaarplan 2019

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Uitgangspunten Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost	3
3.	Actiepunten 2019	4
3.1	Huis op orde	4
3.2	Verbinding met het netwerk	5
3.3	Specifieke thema's zorg en veiligheid	6

1. Inleiding

In de landelijke meerjarenagenda zorg- en veiligheidshuizen 2017-2020 (hierna: landelijke meerjarenagenda) zijn doelstellingen benoemd voor de ontwikkeling van de zorg- en veiligheidshuizen. In dit jaarplan lichten we, aan de hand van de onderwerpen uit de landelijke meerjarenagenda, toe welke actiepunten in 2019 door het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost (hierna: ZVH) opgepakt worden.

In februari 2019 is de Stuurgroep Zorg en Veiligheid van het ZVH (hierna: de Stuurgroep) in de nieuwe samenstelling voor het eerst formeel bijeengekomen. Tijdens dit overleg zijn domeinoverstijgende signalen besproken die uit de praktijk van het ZVH zijn voortgekomen. De bespreking van deze signalen heeft kadering en richting opgeleverd. Dit is meegenomen bij het opstellen van het jaarplan 2019.

2. Uitgangspunten Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Wanneer er sprake is van complexe problematiek en de reguliere inzet van professionals binnen de eigen keten niet meer werkt, kunnen professionals een beroep doen op het ZVH. Het ZVH is een samenwerkingsverband waarin zorg- en strafpartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe domeinoverstijgende zorg- en veiligheidsproblemen.

De samenwerking richt zich op het oplossen van vraagstukken met complexe, meervoudige problematiek. Het ZVH beperkt zich daarom tot juist die casussen waarin de verbinding tussen zorg- en strafrechtketen én interventies vanuit de gemeente en haar partners voorwaarde is voor een succesvolle, duurzame aanpak van (potentieel) crimineel en overlastgevend gedrag.

De doelstelling van de samenwerking is bijdragen aan de algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval.

Om dit doel te bereiken heeft het ZVH drie functies:

- a. Het faciliteren en regisseren van casusoverleggen waar complexe casuïstiek¹ wordt besproken;
- b. Het functioneren als expertisecentrum voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en vraagbaak voor ketenpartners en professionals;
- c. Het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen en (strategisch) adviseren van bestuurders en sleutelpartners.

De hierboven geschetste kader-, doelstelling en functies van het ZVH zijn in het samenwerkingsconvenant² opgenomen en gebaseerd op de afspraken uit het landelijk kader veiligheidshuizen en de landelijke meerjarenagenda.

Hieraan worden voor het ZVH de volgende uitgangspunten ontleend:

- Het ZVH werkt voor en namens alle convenantpartners en heeft geen eigen wettelijke bevoegdheden. Het ZVH voert derhalve geen reguliere taken uit en opereert niet als informatieknooppunt.³
- Het ZVH is een escalatie-/opschalingsinstrument bij complexe casuïstiek. Het ZVH wordt ingeschakeld als in het voorliggende veld alles geprobeerd is en/of onvoldoende effect heeft.

¹ In het samenwerkingsconvenant zijn de criteria opgenomen waaraan een casus dient te voldoen om als 'complexe casuïstiek' te worden aangemerkt.

² Zie het Samenwerkingsconvenant Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost, dat per 1 januari 2019 inwerking is getreden.

³ Er zijn zorg- en veiligheidshuizen in Nederland die functioneren als informatieknooppunt. Persoonsgegevens worden hier in een eerdere fase en met een ander doel gedeeld. De voormalige veiligheidshuizen in de regio's 's-Hertogenbosch e.o. en Maas & Leijgraaf hebben er in het recente verleden voor gekozen om het veiligheidshuis niet de functie van informatieknooppunt te geven.

- Het ZVH geeft maximale ruimte aan de netwerkpartners om rol en positie te pakken op basis van hun (wettelijke) taken in complexe casuïstiek. Het ZVH zet haar expertise in om netwerkpartners daarbij te adviseren en te ondersteunen. Het ZVH faciliteert en voert procesregie bij complexe casuïstiek die voldoet aan de criteria genoemd in het samenwerkingsconvenant (complex in problematiek en samenwerking of in aanpak).
- Medewerkers van het ZVH hebben expertise op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek. Onze kennis en expertise van reguliere processen en algemene thema's (bijv. radicalisering en personen met verward gedrag) gebruiken we om in casuïstiek thema's te signaleren, te kunnen handelen en de benodigde expertise in te schakelen. Tevens adviseren en ondersteunen we de netwerkpartners vanuit deze expertise in multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek. Het ZVH functioneert niet als breed kennis- of expertisecentrum, in de zin van kenniscentra of – instituten, zoals het NCTV, NJI etc.
- Het ZVH is een uitvoeringsinstrument. In de uitvoeringspraktijk, waarin knelpunten in 'het systeem' en in de samenwerking direct zichtbaar worden, kan het ZVH, middels zijn signaalfunctie, input bieden aan bestuurders en beleidsmakers om hiermee het voorliggend veld te versterken.

3. Actiepunten 2019

In dit hoofdstuk wordt, aan de hand van de onderwerpen uit de landelijke meerjarenagenda, toegelicht welke actiepunten in 2019 door het ZVH worden opgepakt. Deze actiepunten sluiten direct aan bij de 3 functies van het ZVH of dragen er aan bij dat deze 3 functies zo goed mogelijk uitgevoerd kunnen worden. De 3 functies worden niet apart als actiepunten benoemd, aangezien dit de kernactiviteit van het ZVH betreft en daarmee de basis vormt voor alle werkzaamheden die in het ZVH plaatsvinden.

3.1 Huis op orde

Om als ZVH kwalitatief en effectief te kunnen opereren is het van belang dat 'het huis op orde is'. Afspraken over informatiedeling en -beveiliging, privacy en positionering zijn belangrijke voorwaarden voor een goed functionerend ZVH. Hieronder geven we aan welke werkzaamheden het ZVH in 2019 gepland heeft.

- Informatiedeling en privacy
 - Uitvoeren van een DPIA (Data Protection Impact Assessment);
 - Inbedding van de afspraken uit het privacy protocol in de dagelijkse uitvoering van werkzaamheden en casusoverleggen in het ZVH;
 - Continueren van deelname door de manager in de landelijke werkgroep gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein;
 - Thema informatiedeling en privacy onder de aandacht brengen van partners via bijeenkomsten en trainingen.
- Organisatie
 - Procesmatig en inhoudelijk invulling geven aan de besturingsstructuur zoals in het samenwerkingsconvenant is neergelegd.
- Positionering
 - Conform het landelijk kader veiligheidshuizen, de landelijke meerjarenagenda en het samenwerkingsconvenant uitdragen van de visie dat het ZVH hét samenwerkingsverband is waar partners uit het zorg- én veiligheidsdomein hun expertise en ervaring samenbrengen om gezamenlijk een doorbraak te realiseren bij de aanpak van complexe domeinoverstijgende casuïstiek. Het

ZVH onderscheidt zich bij de aanpak van complexe domeinoverstijgende casuïstiek door:

- a. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid;
- b. Frisse kijk op procesmatige en inhoudelijke aspecten van de casus en de samenwerking;
- c. Regie op de totstandkoming van een integraal plan van aanpak én naleving van procesafspraken;
- d. Inbreng van expertise op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek;
- e. Breed netwerk in het zorg- en veiligheidsdomein.

3.2 Verbinding met het netwerk

De omgeving waarin de zorg- en veiligheidshuizen functioneren is stevig in beweging. Landelijk, regionaal en lokaal is er veel dynamiek op een groot aantal relevante thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid. Daarnaast zijn belangrijke ketenpartners zich aan het positioneren. In deze paragraaf leggen we uit wat we dit jaar gaan doen om de verbinding met het netwerk te behouden en te verstevigen.

- Algemeen
 - Het organiseren van twee verdiepingsbijeenkomsten voor netwerkpartners op bestuurlijk niveau;
 - Het organiseren van minimaal één verdiepingsbijeenkomst voor netwerkpartners op uitvoerend en beleidsniveau;
 - Verspreiden van periodieke rapportages aan convenantpartners;
 - De nieuwe manager van het ZVH maakt kennis met alle convenantpartners en overige relevante netwerkpartners; zowel op bestuurlijk, management- als beleids- en, indien nodig, uitvoerend niveau;
 - De manager is lid van de Landelijke Vereniging Managers Veiligheidshuizen.
- Zorg- en veiligheidsdomein gemeenten
 - Het ZVH gebruikt zijn expertiserol op het gebied van multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek om de verbinding tussen zorg en veiligheid binnen de aangesloten gemeenten verder te versterken. Aan de hand van het AVE-model en best practices uit de 16 aangesloten gemeenten wordt meegedacht over hoe deze verbinding tot stand gebracht kan worden en worden gemeenten met elkaar in verbinding gebracht om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren;
 - Investeren in bekendheid en herkenbaarheid bij en verbinding met het gemeentelijk sociaal domein en veiligheidsdomein;
 - Continueren van accountgesprekken door procesregisseurs met ambtenaren van aangesloten gemeenten op beleidsniveau.
- Sociale Wijkteams
 - Het raamwerk van het AVE-model gebruiken om de kennis over escalatie en op- en afschaling bij Sociale Wijkteams te versterken. Het is niet zozeer aan het ZVH om kennis over te brengen, maar met name om ontwikkelingen bij gemeenten binnen de regio zichtbaar te maken en te zorgen dat kennis tussen gemeenten onderling en met overige partners gedeeld wordt.
- Justitiële partners
 - Onderzoek doen naar de verbinding met het OM en de positie van het OM in het ZVH, mede naar aanleiding van het programma 'Straf met Zorg' van het OM, waarin o.a. de relatie tussen het ZVH en het OM onderzocht wordt;

- Bekendheid en meerwaarde van het ZVH bij OM en ZSM vergroten;
 - Onderzoek doen naar verbinding met OM, ZSM en Reclassering in de regio Oost-Brabant.
- Veilig Thuis
 - Versterken verbinding ZVH en Veilig Thuis;
 - Onderzoek doen naar verhouding tussen ZVH en de werkwijze MDA++.

3.3 Specifieke thema's zorg en veiligheid

In het ZVH wordt in de eerste plaats op operationeel niveau onafhankelijke procesregie gevoerd op domeinoverstijgende, complexe casuïstiek. Niet een specifiek thema, maar de complexiteit van de casus is leidend. De stuurgroep buigt zich daarnaast op tactisch en strategisch niveau over actuele thema's en ontwikkelingen die het ZVH raken en wordt hierin ondersteund door de manager. Hieronder lichten we, aan de hand van de drie thema's uit de landelijke meerjarenagenda, toe welke actiepunten in 2019 door het ZVH worden opgepakt.

- Aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme
 - In kaart brengen welke overlegtafels zich op dit moment over dit thema buigen en welke, voor het ZVH relevante, ontwikkelingen er zijn;
 - Deskundigheidsbevordering bij procesregisseurs zodat zij voldoende geëquipeerd zijn om in voorkomende complexe casuïstiek signalen te herkennen en de benodigde experts in te schakelen om te komen tot een integraal plan van aanpak;
 - Onderzoek naar verhouding ZVH en Weegtafel Radicalisering en Jihadisme Oost-Brabant.
- Sluitende aanpak personen met verward gedrag
 - In kaart brengen welke overlegtafels zich op dit moment over dit thema buigen en welke, voor het ZVH relevante, ontwikkelingen er zijn;
 - In samenwerking met de projectleider verkennen of en, zo ja, op welke wijze het uitvoeringsinstrument ZVH kan bijdragen aan een succesvolle implementatie van de pilot ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg in de regio Brabant Noordoost;
 - In beeld brengen hoe de gemeenten en andere partners de nieuwe taken uit de Wvggz zullen invullen, zodat we partners hierover goed kunnen adviseren;
 - In het voorjaar van 2019 wordt een afstudeeronderzoek uitgevoerd in opdracht van het ZVH om de gevolgen van de Wet verplichte ggz (Wvggz), de Wet forensische zorg (Wfz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) voor de samenwerking in kaart te brengen.⁴
- Tenuitvoerlegging van sancties
 - De aard van de problematiek waar het ZVH zich op richt, maakt het onvermijdelijk dat een deel van de cliënten met detentie te maken krijgt. In geval van kortdurende detentie, blijft het ZVH in de meeste gevallen betrokken. Het ZVH wil, indien het ZVH vooraf betrokken is bij een cliënt, de overdracht richting de PI verbeteren en onderzoeken op welke manier de terugkeer (bijvoorbeeld bij een ISD-maatregel) beter vorm gegeven kan worden waarbij partners ieder hun rol, taak en verantwoordelijkheden behouden. Hiermee zet het ZVH in 2019 in op meer verbinding met justitiële partijen om uiteindelijk, cf. de landelijke meerjarenagenda, tot afspraken te

⁴ Het onderzoek brengt de veranderingen van taken, bevoegdheden, samenwerking en knelpunten in kaart bij complexe casuïstiek, die gepaard gaan met (de komst van) de drie nieuwe zorgwetten. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor het ZVH en haar convenantpartners over procesregie bij complexe casuïstiek.

komen over de rol van het ZVH bij de advisering en/of tenuitvoerlegging van sancties.⁵

⁵ Het gaat hier niet om de reguliere taak re-integratie ex-gedetineerden (ook wel bekend als nazorg ex-gedetineerden). Deze taak wordt in de regio Brabant Noordoost door de individuele gemeenten uitgevoerd.